

FORMA MINORUM

Mottó: „Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert irgalma örökkévaló!

(Dán 3,89)

Szent Ferenc: **Az Úr az én reményem**
XII. zsoltár

„Boldogságos Ferenc a zsoltárokat nagy szeretettel imádkozta,
és szüntelenül elméjében forgatta.” (Szent Bonaventura)

Te vagy, Uram, én reményem,
ne hagyj soha szégyent érnem,
igazságodban szabadíts meg
és ments meg engem (Zsolt 70.1b-2a).
Hajlítsd hozzám füledet,
és segíts meg (Zsolt 70,2b).
Légy nekem oltalmazó Istenem,
megerősített hajlékom,
hogy megszabadíts engem (Zsolt 70,3).
Mert te vagy, Uram, az én türelmem,
ifjúkorom óta, Uram,
az én reménységem (Zsolt 70,5).

Az anyaméhtől te vagy a támaszom,
anyám öle óta a védelmezőm,
szüntelenül rólad szól éneke (Zsolt 70,6).

Teljék el szám dicsérettel,
hadd énekeljem dicsőségedet,
egész nap, magasztalásodat (Zsolt 70,8).

Hallgass meg, Uram, mert irgalmad jóságos,
tekints rám mérhetetlen
könyörületteddel (Zsolt 68,17).

És ne fordítsd el szolgálódtól arcodat,
sietve hallgass meg,
mert nagyon gyötrődöm (Zsolt 68,18).

Áldott az Úr, az én Istenem,
mert ő lett támaszom,
és gyötreim napján
az én menedéke (Zsolt 143,1b).

Segítségem, neked énekelek,
mert Isten az én támaszom,
ő az én irgalmas Istenem (Zsolt 58,18).

(Imádkozzunk Assisi Ferencsel, Agapé kiadó)

93.

2016. január

Szent Ferenc:

Az Úr az én
reményem

Barsi Balázs ofm:

Az öröm
eksztázisában
mondott imádság

Papp Miklós:

A lelkiismeret mint
szentély

Joseph Ratzinger

(XV. Benedek p):

Az irgalom

John Henry

Newman:

A keresztség
oktalansága,
Krisztus keresztese a
világ mércéje

Regula 6.p.

(BB: Új lendület)

Dr. Bolberitz Pál:

Sorsközösség...

Karl Rahner:

Én hiszem...

Heinz Perne:

Kisértések a ...

Bagyinszki Ágoston
ofm:

...mert úgy szeretete...

Szent-Gály Kata:

Keresztúton

6. Az öröm ekstázisában mondott imádság

(részletek)

Az ember transzcendens lény (természetfölötti), olyannyira, hogy az állatok, a növények, az egész hatalmas kozmosz egyetlen remény nélküli massa nélküle.

A világmindenségben egyedül az emberi szív tud remélni, csak az emberi szív tud valóban örülni, s örömét megosztani valakivel.

Ádám arra hivatott, hogy az egész világot az Atyához vigye önmagában. A bűn miatt azután megszakadt az emberben ez a természetes, magától értetődő kapcsolat az Istennel, ezért azóta minden belső emberi eseményben van egyfajta befejezetlenség, tátongó üresség. Méghozzá végtelen üresség, hiszen a végtelenhez, Istenhez voltunk kapcsolva. Csak nem merjük még magunknak sem bevallani, mert nagyon félünk, hogy lelepleződik bennünk.

Ha örömünket egy embertársunk szerezte, akkor beleremegünk annak lehetőségébe, hogy megsértjük őt, ha észreveszi rajtunk a csalódást. Gyermekkorom Karácsonya jut eszembe, amikor nagy szegénységünk ellenére is megkaptam azt az ajándékot, amire a legjobban vágytam. Ahogy megkaptam, egyszer csak örömömbé mérhetetlen üresség hasított bele. A szeretet nevében muszáj volt elhallgatnom ezt a félelmetes élményt, hogy meg ne sértssem a szüleimet, ezért látszólag tovább örültem az ajándéknak.

Valóságos rettegés fog el bennünket, midőn a kölcsönös szeretet örömeiben is egy villanásnyira megpillantjuk ezt a végtelen ürességet, mert nem tudjuk értelmezni, azt hisszük, meguntuk a másikat. Azt hisszük, hogy nem kell már a szeretete. Nem bűn ez az érzés, ez a hirtelen idegenségérzet, hogy hirtelen szakadékot érzünk önmagunk és a másik ember között, akit pedig szeretünk. Ez a szakadék minden emberi örömben szükségképpen benne van. **Meg kell tanulnunk kezelni, mert a szeretetnek ebben a pillanatnyi áramszünetében megjelenhet ám a sátán és iszonyatos dolgokra csábíthat.** Egy boldog házasságban, egy tiszta emberi kapcsolatban nem az a legnagyobb veszély, hogy a felek időnként vitába szállnak egymással, ha végül meg tudnak egyezni, és készek megbocsátani, hanem hogy ha ezzel a boldogság egy pillanatában megmutatkozó jéghideg idegenséggel nem tudnak mit kezdeni.

Nem véletlen, hogy János evangéliuma a kánai menyegzővel kezdődik. **Jézus itt az ember megfogyatkozott örömét teszi teljesé, Mária közbenjárására.** Nem a bor itt a lényeg, hanem az öröm, melynek híja van, s ez a hiány azzal fenyeget, hogy elrontja az ünnepet. Jézus azonban gondoskodik róla, hogy az öröm ki ne fogyjon, vagyis Húsvét titkába emeli ennek az ifjú házaspárnak az örömét. Most érzem át a szépséges Jézus neve litániájának egyik fohászatát: **„Örömeid által ments meg minket, Jézus!”** Jézustól meg kell megtanulni örülni, aki nemcsak hogy helyreállította az eredeti kapcsolatot Istennel, hanem még többet adott, mert bemutatta, hogy ki az a Szentlélek, aki belülről átalakítja az éppen átélt eseményt. Ez a most mindent otthagyo és az Atyához emelő Szentlélekben mondott dicsőítés menti meg az ember örömét.

Ezért nagyon szeretem Szent Ferenc imáját:

„Uram, kérlek, hogy szereteted éltető és édes ereje vegye birtokába lelkemet, és ragadjon ki mindabból, ami az ég alatt van, hogy meghaljak a te szereteted szerelme által, ahogy te méltóztattál meghalni az én szeretetem szerelme által.”

A zsidó ember is minden helyzetben áldotta Istent, és hálát adott neki. Persze, ha ez csupán automatikus imaszöveg volt, üressé vált. **Az imádság nem annyira a szavakon múlik, hanem az egzisztenciális (létfontosságú) odaforduláson Istenhez, amely történhet benső csendben, szavak nélkül is.** Urunk, Jézus is számtalanszor imádkozott így, s mindössze egyszer ujjongott föl a Szentlélekben mások füle hallatára. Most, miután az Atyához ragadtatott Urunk, Jézus emberi lelke a Szentlélekben, imádságban tér vissza örömeinek tárgyához, és így folytatja:

„...mert elrejtetted ezeket a bölcssek és okosak elől és kinyilatkoztattad a kicsinyeknek”.

Amikor ajándékot kap, először leteszi, hogy mindenekelőtt az ajándékozót ölelje át. Ezután kezébe veszi az ajándékot, nézi, szemléli, csodálja. Addig-addig szemléli, amíg újra csak észreveszi az ajándékban a legnagyobbat, az Atyával való kapcsolatot. **Csodálatos ez az imádság!** Másképp nem is mondhatta volna Jézus. Végtelenül egyszerű, és olyan belső logikára épül, amelyet emberi elme ki nem találhatott volna, de amelyet felismer, megért és mintegy szükségszerűnek lát. Meglátja, hogy nincs ebben az imádságban semmiféle véletlenszerűség, logikai szakadás, váratlan gondolati ugrás, mint ahogy egyes exegéták mondják (inkább az ő figyelmük szakadt meg, ha nem vették észre benne azt a belső mozgást, amiről az imént szó volt).

Nem szeretet az, ha nem örülök az ajándéknak, amit attól kaptam, aki szeret és ismer engem, és tudja, mire vágyom. Ám az sem tiszta szeretet, mely leragad az ajándék úgymond materiális valóságánál, és nem látja meg benne az üzenet lényegét: **szeretlek, ismerlek, akarlak téged.**

Csodáljuk meg Jézus imádságának és életének egységét is. Egész élete egyetlen hatalmas Atyához igyekvés. Kivégzése előtt is ezt mondja: **„az Atyához megyek”.** Élete, halála ugyanaz, mint az imádsága és a tanítása: fölemelkedés mindig az Atyához. Jézus azt tanítja, amit él. Hiszen mit mondott az apostoloknak az előbb: **„Ne annak örüljétek, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek.”** Előbb ő is ennek örült, de nem ragadt meg ennél, hanem az öröm még nagyobb motívumát mutatja meg: **„nevetek föl van írva a mennyben”.** Annak örüljétek, hogy az Atya szeret titeket.

Tehát azt tanítja, azt fordítja le tanító szavakra, amit imádkozik és amit él. Ez a szentekben is valamiképpen megmutatózó áttetszőség Jézusban egyedülálló tisztaságként van jelen. Ilyen áttetsző embert nem láttunk soha.

„Igen, Atyám, így tetszett neked. Atyám mindent átadott nekem.” Ez a két mondat vezet át az ajándékban való gyönyörködésből az Atyával való kapcsolathoz. Két igen súlyos mondat. Az Atya tetszése nagy misztérium. A világból nem okolható meg, hanem épp fordítva: a világ okolható meg belőle. **Az Atyaistennek az a tetszése, hogy valakit kiválaszt, nem a kiválasztott értékei és érdemei miatt van, hanem ő azért van egyáltalán, mert Istennek úgy tetszett, hogy kiválassza öröktől fogva.**

Már az Ószövetségben is megmondja, hogy nem jó tulajdonságai miatt választotta ki Izraelt, hiszen kisebb más népeknél, és nem is jobb náluk. Nem azért szereti a kicsinyeket sem, mert kicsinyek, és ezért szeretetre és szájalomra méltók. Legfeljebb annyiban van a kettőnek köze egymáshoz, hogy **a kicsinyek vannak abban az állapotban, amelyben az ember fogékony az isteni tetszés működéseire** (Magnificat, a nyolc boldogság).

Az, hogy Istennek, az Atyának valami tetszik, a legnagyobb misztérium. Ez a hivatás legmélyebb gyökere is, a papi, a szerzetesi és minden keresztény hivatásé. Éppen ezért nem kell különös képesség, hogy megfeleljek ennek a kiválasztásnak, mert ha valóban kiválasztott, akkor arra ő tesz alkalmassá beleegyezésemmel. Az más kérdés, hogy ha egyszer kiválasztott engem, **akkor én is mindent megteszek, hogy hivatásomnak megfeleljek.** Nagy titok ez, alig lehet róla beszélni, mert emberi viszonylatban nincsen ilyen.

Ezért annál, hogy téged kiválasztott az Isten, és a keresztségben gyermekévé fogadott, nagyobb értéked nincsen! Ha ezt elmélyíted magadban, többé nem fogsz elkeseredni. Amióta Isten Isten, vagyis öröktől fogva úgy tetszett neki, hogy megteremtsen és üdvözítsen téged. Ha nem ez előtt a misztérium előtt állunk mindig, akkor embertelen lesz a keresztség.

Nem a tízparancsolatot kell már csupán betartani, hanem ezen misztérium erőterében kell élni, gondolkodni, dönteni. Jézus rácsodálkozik erre, és el van ragadtatva ettől az örök szeretettől.

Mint ahogy megérik a legnagyobbak, például Jeremiás, aki ezt mondja: „*Anyám méhétől fogva kiválasztottál engem.*” Szent Pál is megrendülve írja le Timóteusnak, kedves fiának: *Méltónak talált engem.* Pedig én üldöztem Krisztus egyházát, és én vagyok a bűnösök közül az első. Kiválasztásom nem az én titkom, hanem az örök Istené.

(*Barsi Balázs ofm: „Az irgalmas Atya” c. könyvéből*)

Papp Miklós:

A LELKIISMERET MINT SZENTÉLY

A II. vatikáni zsinat XII. Piusz gyönyörű képét használja a lelkiismeret meghatározására: „**A lelkiismeret az ember legrejtettebb magva és szentélye, ahol egyedül van Istennel, akinek szava visszhangzik bensőjében**” (GS 16). A lelkiismeret mint szentély több szempontból is zseniális kép az etika számára.

- A szentély **állandó kapcsolatot** jelent Istennel. A katolikus teológia szerint az ember nem egy világba vetett és magára hagyott létező, hanem maradandó kapcsolatban áll eredetével és céljával. A lelkiismeret az a „köldökzsinór”, amely összeköti Teremtőjével, hiszen a természetes erkölcsi törvény a lelkiismeretébe – szívébe van írva. Másrészt a lelkiismeret a jelenében és a jövő felé való meghívottságában is érzi Isten jelenlétét. Földi világunkban a szentély jelenti Istennek ezt az állandó velünk létét.

- A szentélyben, az oltárnál a pap **egészen Krisztus elé** áll, Klaus Demmer szerint az a „kitüntetett hermeneutikus hely, ahol az öntudat és az istentudat elválaszthatatlanul összekapcsolódik”, azaz a pszichológiai és a teológiai lelkiismeret összeért. A lelkiismeretben az istenkérdés páratlan elevenséggel vetődik fel, itt már nincs kibúvó, nem lehet semlegesnek maradni. Meg kell születnie egy alapdöntésnek: Isten igénye szerint él az ember, vagy sem. Ám ez fordítva is igaz: akik **lelkiismeretük feltétlen jóra hívó hangját követik, azok megtalálhatják Istent** (anonim keresztények), s így üdvözülhetnek, mert Krisztus belső tanító is akar lenni. A történelemben talán nem jut el mindenkihez személyesen egy jó pap, egy misszionárius, a történelmi Egyház, de lelkiismeretében mindenki Krisztus elé állítatik – *épp ezért nincs kibúvó.*

-**Isten és igazabb önmagunk, igazabb életvezetésünk választása a lelkiismeretben összeér:** a legmélyebben Istent a lelkiismeretünkben választjuk, az életünket is alapvetően ott építjük fel. Ám fordítva is igaz: Istent legelőször a lelkiismeretünkben vétjük el, ezért az életünket is alapvetően ott hibázzuk el, a többi tett már csak következmény. Ezért fontos imádkozni a helyes lelkiismeretért. Ezért megyünk be a hét első napján a szentélybe, lelkiismeretünkbe, s azután kezdjük el a hetet. Előbb a találkozás, utána a teljesítmény.

- A szentély az a hely, ahol a pap egyedül van Istennel. A lelkiismeret az a hely, ahol az ember egyedül van Istennel, **más oda nem lát be.** Egyedül Isten látja lelkiismeretünket, ezért a végső ítélet az övé. **Senki lelkiismeretét nem ítélni meg, legfeljebb csak vélelmünk lehet felőle.** A tetteket persze megítéljük, erénynek vagy bűnnek nevezzük, de a lelkiismeret bensősége Istennek van fenntartva.

- A szentély mutatja a forrást és a célt: ebben a dimenzióban derül ki, hogy az **erkölcsös élet célja nem az erkölcsös élet, hanem az üdvösség.** Nem a normák megtartása, hanem az életszentség, nem

a törvények teljesítése, hanem a Krisztussal való egyesülés. A szentély a mennyek országát jelenti, ahová a lelkiismeretes ember tart.

A szentély csodaszép kép a lelkiismeretre. Talán nem is volna szabad másként beszélni róla, mint bevinni a gyermekeinket, tanítványainkat egy görög-katolikus templomba, megmutatni az ikonosztázt és mögötte a szentélyt, ahol nincs járkálás, virágdíszítés, civilek általi porszívózás. Ahol nem lehet jelen más, csak a pap és Isten. Talán a római katolikus vallásban is **jobban kellene őrizni az oltár érintetlenségét, a szentély méltóságát.** Úgy a lelkiismeret tanát is könnyebb lenne szemléltetni.

(Papp Miklós: „Mozaikkövek az erkölcsi neveléshez” c. könyvéből)

Joseph Ratzinger (XVI. Benedek pápa):

A Z I R G A L O M

*Az evangéliumban ez áll: „Testvéreim, mit használ, ha valaki azt állítja, hogy van hite, belőle fakadó tettei azonban nincsenek? Üdvözítheti a hite?” Máté ezt írja: az Emberfia mennyei igazságosságában bizony egy számlát fog vezetni, és egy napon mérleget von. Minthogy „**amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek**”. Mert eszerint a hit önmagában halott, az Egyház az*

irgalmasság hét testi cselekedetét alkotta meg az evangéliumból, melyek a következők:

*Az éhezőknek enni adni
A szomjazóknak inni adni
A mezíteleneket felöltöztetni
Az idegeneknek szállást adni
A fogságban lévőket felkeresni
A betegeket meglátogatni
A halottakat eltemetni*

Az első idézet a Jakab levélből való, amely erősen zsidó-keresztény színezetű. Jakab ugyanis Jeruzsálem püspöke volt. Az egyháztörténelemben ő képviselte a kereszténységnek azt a formáját, amely arra helyezte a hangsúlyt, hogy **a hit az életben ölt testet, s hogy a hitnek gyümölcsöt kell hoznia, valamint tettben mutatkozik meg.**

A második idézet valóban az evangéliumból van. Az utolsó ítélet példázatáról számol be, ahol az Úr a rászorulókkal azonosítja magát és ezt mondja: a rászorulóknak velem találok. S ebből keletkezett végül az a mondás, amely az Egyház történelmében újra és újra lendületet ad. Az emberek felismerték, hogy ha megvetett, szenvedő vagy szegény emberekkel találkozunk, akkor bennük Krisztus vár ránk. Ebben a példázatban Krisztus az irgalmasság különböző cselekedeteiről beszél: „Mezítelen voltam és felruháztatok. Beteg voltam és meglátogattatok. Börtönben voltam és felkerestetek...” **Ezzel a rászorultak rövid tipológiáját adja meg, akik révén Krisztus a világban megmutatkozik.**

Vegyük az irgalmasság egyik tettét: „A mezíteleneket felöltöztetni”. Ez biztosan nem a használt-ruhák adományozását jelenti.

Természetesen ennek a mondatnak átfogó értelme van. A használt-ruhák adományozása is jó dolog lehet, ha szívből jön. Nem szabad a kis dolgokat lebecsülni. De itt többről, konkrét dolgokról van szó. Arról, hogy nem pusztán elvileg szeretünk és alkalmanként pénzt utalunk át, hanem nyitott szemmel járunk, hol van szükségük az embereknek rám életem során. Ez többnyire kényelmetlen, sőt általában nem alkalmas. Gondoljunk csak azokra a papokra és levitákra, akik a kirabolt ember mellett elmennek. Valószínűleg egy fontos megbeszélésre sietnek, vagy félnek, nehogy velük is történjen valami, ha sokáig tartózkodnak azon a barátságatlan helyen.

Ezzel szemben Jézusnak az ítéletről szóló példázata, miként az irgalmasság testi cselekedeteinek ez a felsorolása is, egészen konkrétan megmondják nekünk: **nem csak általában az egész emberiséget kell átölelni, hanem egészen konkrétan, amikor rászoruló emberrel találkozok. Neki kell segítenem, még ha éppen akkor nem is alkalmas, nincs időm, vagy azt gondolom, hogy nincs megfelelő eszközöm hozzá. A konkrét esetekre kell gondolnom, nem csak a nagy tettekre.**

A keresztény szeretet kihívását ez is megkülönbözteti a marxistától, amely csak a nagy tervekre, a strukturális változásra figyel, de eltekint a konkrét esettől.

Mindazonáltal ez magától értetődően fordítva azt jelenti, hogy még szélesebb rétegekben is törődni kell az emberekkel, arra kell törekedni, hogy ne csak konkrét karitást (ami egyébként nagyon fontos) végezzünk, hanem segítsünk ezeken az embereken, hogy alapvetően jobb lehetőségeket kapjanak.

Ebből fakadóan hoztak létre az egyházban kórházakat, iskolákat a szegények számára, és más intézményeket. Ilyen értelemben a két terület átfedi egymást: mind a valóban felebarátomra való figyelés, akit nem hagyhatok figyelmen kívül a nagy strukturális terveimen túl, mind pedig az igazságtalan állapotok megváltoztatása és strukturális segítség azoknak, akiket „fel kell öltöztetni”.

Az irgalmasságnak lelki cselekedetei is vannak a testiek mellett, melyek a következők:

- A kételkedőknek tanácsot adni*
- A tudatlanokat tanítani*
- A bűnösöknek helyes útmutatást adni*
- A szomorúakat megvigasztalni*
- Az ellenünk vétkezőknek megbocsátani*
- A bántalmakat békében tűrni*
- Az élőkért és holtakért imádkozni*

Fontos az, hogy az irgalmasság ne csak anyagi dolgokra terjedjen ki. Ha csak az anyagiakról gondoskodunk, akkor nagyon keveset teszünk. A fejlesztésre nyújtott segélyekkel ezért mindig világossá vált, mennyire fontos, hogy az embereket képzésben részesítsük, amely képessé teszi őket arra, hogy maguk vegyék kézbe a dolgokat.

Csak akkor segítünk igazán, ha szellemileg az egész embernek segítünk. Ebből kiindulva még inkább fontos, hogy Istent vigyük az emberekhez. Erkölcsi mérce felállítása az irgalmasság elsődleges fontosságú cselekedete.

Ismét emeljünk ki egyet: a tudatlanokat tanítani. Azt gondolom, hogy az érintettek rendszerint nem az irgalmasság cselekedeteként tapasztalják meg az ilyenféle oktatást.

Maradjunk a Dél-Amerikának nyújtott fejlesztési segélyeknél. Itt mind az egyház, mind a baloldali csoportok fő tevékenysége az írástudatlanság felszámolása. Miért? Amíg az emberek tudatlanok, addig másoktól függenek. Saját maguk nem tudnak ebből a helyzetből, ebből az egyfajta szolgaságból kilépni.

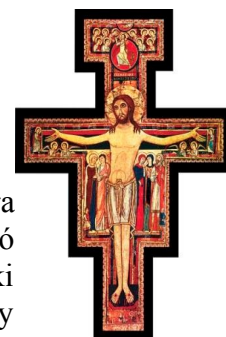
Csak akkor segítünk nekik igazán, ha a képzésből fakadó javakban is részesültek, és már képesek arra, hogy egyenlő rangúak legyenek, és hogy országuk, társadalmuk megfelelően fejlődjön. És akkor az emberek olyannyira megismerik a tudatlanok tanításának fontosságát, hogy azzal számukra is hozzáférhetővé válik a szellemi világ, megkapják annak kulcsát, ami ma a világot mozgatja.

Ha a korábbi, ehhez hasonló európai mozgalmakra gondolunk, például Jean-Baptiste de Lasalle-ra, aki Franciaországban **a szegények számára iskolákat hozott létre**, az nekik – akiket addig nemzedékeken át kiszolgáltatottságban tartottak – óriási lehetőség volt a tanulásra. Az irgalmasság alapvető cselekedete az, hogy a tanulást biztosítják, s kulcsot adjanak a szellemi dolgok megnyitásához, feltételezve, hogy nem csak arról van szó, hogy pusztán olvasni tanulnak meg, hanem egy **értelmes szellemi összefüggésben tanulnak meg olvasni.** Vagyis nem pusztán egy ideológiát közvetítenek az embereknek, hanem **megnyitják számukra a hithez vezető utat is.**

(Joseph Ratzinger (XVI. Benedek pápa: „Isten és a világ” c. könyvéből)

John Henry Newman:

A KERESZT OKTALANSÁGA

... Tudjuk az írásból, hogy a „**kereszt ígéje**” a világ számára kezdettől fogva „**oktalanság**” (1Kor 1,18) volt; komoly, gondolkodó emberek gúnyolódtak rajta, mert lehetetlennek tartották, hogy az Isten, ki oly hatalmas, ilyen mélyen megalázza magát, és hogy valakit, aki egy gonosztevő halálával halt meg, imádni kellene büntetése tulajdonképpeni eszközén. **Nem értették meg az önkéntes megalázkodást ezek az emberek abban az időben, nem értik meg ma sem.** Csak nem fejezik most ki oly nyíltan az ellenkezésüket a tannal szemben, mert az ún. közvélemény nem követné őket; de hogy a valóságban mit gondolnak Krisztusról megérezhető a hangon, amit Jézus gyarlóbb vagy tökéletesebb követőivel szemben használnak.

De azok, akik részesülnek az Ő teljességéből, hivatva érzik magukat a kapott kegyelem mértéke szerint, hogy akár rendes útmutatása, akár különös sugalmazás útján utánozzák a példaképeket. **Ezek áldozatul adják magukat és így összeütközésbe kerülnek a világ életelveivel.** A valamilyen irányú szándékos vagy önkéntes sanyargatás, az önkéntes tisztaság, szándékos szegénység, önkéntes engedelmisség, tökéletességi fogadalmak, - ezek a tulajdonképpeni összeütközési pontok a világ és az Egyház között. A világ gyűlöli, az Egyház tanácsolja őket...

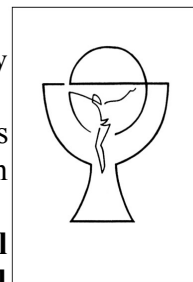
... Az idő és tér, az anyag és az értelmes dolgok Örök Teremtője... nagyságának végtelenségéből **eltorzította saját dicsőségét, megsebezte és elégtelenítette szépségét,** - nem ugyan miként önmagában van, mert Ő örökké ugyanaz, felülmúlhatatlanul tökéletes és változhatatlan, hanem teremtményei szemében, - **megtestesülésének kimondhatatlan leereszkedése által.**

Semetipsum exinanivit, - **kiüresítette magát** (Fil 2,7), miként „*puszta és üres*” volt kezdetben a föld... *Oblatus est, quia voluit,* - feláldoztatott, mert ő maga akarta (Iz 53,7)... És így fenségének végtelenségénél fogva sokkal szebb gyengeségében, mint erejében. Sebei fénylenek, mint a ragyogó csillagok. Még keresztye is tisztelet tárgya lesz. Szenvedésének eszközei, a szegek s a töviskorona csodás hatalommal teltek.

És erősen megparancsolta Véres Áldozata emlékezetének megismétlését napról-napra az egész földkerekségen, s Ő maga ott van személyesen, hogy megelevenítse és megszentelje a világot.

Felállítja keserves, de megváltó keresztjét minden templomban és minden oltáron. Megkínzottan és vérezve mutatja Önmagát a keresztfán minden útkeresztveződésnél és minden falu terén. Vallása jelképévé tette a keresztet.

A győzelem e jelével jelöli meg homlokunkat, ajkunkat és keblünket. Ezzel kezdű és végzi napunkat és vele szentel meg sírunkon. És amikor ő újból eljő, az Ember Fiának e Jele lesz látható az égen.

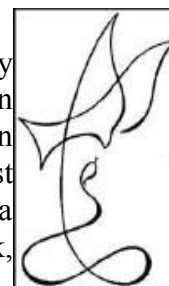
Krisztus halála nem pusztán vértanúság volt... Krisztus ugyan az Evangélium hirdetéséért szenvedett halált, de mégsem vértanú volt, hanem sokkal több, mint vértanú. Ha csupán ember lett volna, joggal lenne vértanúnak nevezhető, de mivel nem csupán ember volt, ezért nem pusztán vértanú. **Ember vértanúként hal meg, de az Isten Fia mint Engesztelő Áldozat...**

A Megtestesült Ige szenvedése és halála nem múlhatott el, mint álom, nem lehetett pusztán vértanúság vagy valami másnak pusztán megjelenítése vagy jelképe, hatóerővel kellett bírnia. Erről bizonyosak lehetnének, még ha semmi sem mondatott volna is a hatásáról.

De a hatása is kinyilatkoztatott: ami a kiengesztelődésünk az Istennel, engesztelés bűneinkért és újjáteremtésünk szentségében.

KRISZTUS KERESZTJE A VILÁG MÉRCÉJE

Az Isten megtestesült Örök Igéjének a halála nagy oktatásunk arra, hogy miként gondolkozzunk és hogyan beszéljünk e világról. Keresztje ráütötte minden dologra, mit látunk, a maga kellő értékét, minden szerencsére, minden előhaladásra, minden előkelőségre, minden méltóságra, minden gyönyörre; a test kívánságára, a szem kívánságára és az élet kevélységére. Meghatározta az értékét a halandó ember hevüléseinek, vetélkedéseinek, reménykedéseinek, félelmeinek, vágyakozásainak, erőfeszítéseinek, diadalainak.

Értelmet adott e földi lét különböző, változó folyásának, megpróbáltatásainak, kísértéseinek, szenvedéseinek. Összefüggésbe és egységbe hozta mindazt, ami látszólag ellentétes és céltalan. Megtanított rá, hogyan éljünk, hogy vegyük hasznát e világnak, mit várjunk, mit kívánjunk, mit reméljünk. A kereszt az a hangnem, amelybe e világ zenéje összes dallamainak végül fel kell oldódnia.

... Ott a Kereszten és Attól aki azon függött, kapunk választ minden dologra; minden dolog neki szolgál, minden dolognak szüksége van rá. Ő a központjuk és magyarázatuk. Mert Ő felemeltetett rá, hogy minden embert és minden dolgot magához vonzzon.

De azt mondják, hogy az a látvány, amit Krisztus Keresztje tár fel az emberi életről és a világról, nem az, amit akkor nyernénk, ha magunkra lennénk hagyatva; hogy nem szembeszökő látvány; hogy a dolgok, ha látszatuk szerint ítéljük meg, sokkal fénylőbbek és ragyogóbbak, mint amilyeneknek akkor tűnnek, ha a nagybőjti idő által rájuk vetett megvilágításban látjuk őket. ...

Először is azt válaszolom, hogy bármily erős is legyen ez az ellenvetés, bizonyosan csak a megismétlődése annak, amit Éva érzett és a Sátán ösztönzött az Édenben; mert nem látta-e az asszony, hogy a tiltott fa „*evésre jó*” és hogy „*a fa kívánatos*”? Nos tehát csodálatos-e, hogy nekünk is, az első emberpár utódainak egy **oly világban kell még lennünk, ahol egy tiltott gyümölcs van és a kísértésünk az, hogy elérhető távolságban van, a boldogulásunk pedig a tőle való tartózkodásban?**

A világ első pillantásra élvezetre látszik *teremtve* és Krisztus Keresztjének látása komoly és

szomorú látvány, mely ellentétben van e látszattal.

Így lévén, miért ne lehetne kötelességünk magunkat az élvezettől nem kevésbé visszatartóztatni, ha már az Édenben is kötelesség volt ez.

... A világ édes az ajkaknak, de keserű az íze. Tetszik kezdetben, de végül nem.

Vidámnak tűnik külsőleg, de gonoszság és nyomorúság vannak rejtve benne. Ha az ember az évek bizonyos számát már megjárta benne, a Prédikátorral kiált fel: „*Hiúságok hiúsága, minden hiúság*”...

... Istennek a bűnre mért fájó ítéletei rejtőznek benne és kényszerítik az embert a bánkódásra, akár akarja, akár nem. Ezért Krisztus Keresztjének a tanítása csak megelőzi nekünk a világról való tapasztalásunkat. Az igaz, hogy bűneink fölötti bánkódásra készítet minden körülöttünk lévő mosolygás és csillogás közepette; de ha nem méltatjuk figyelemre, végül mégis kényszerülni fogunk rettenetes büntetésünk súlya alatt bánkódni miattuk.

Ha nem akarjuk elismerni az Ő láttára, ki bűneinket magára vette, hogy ezt a világot a bűn tette nyomorúságossá, meg fogjuk tapasztalni nyomorúságos voltát önmagunkon e bűnök visszahullása által. ...

És mégis igaz tanítás; *mert az igazság nem a dolgok felületén van, hanem a mélyben nyugszik...*

Krisztus megváltó **Áldozatának szent tana az életfenntartó forrása a keresztény életének** s nélküle nincs kereszténység. Nélküle semmi más tantétel sem tartható fenn sikeresen; a Krisztus istenségében vagy emberségében való hit, vagy a Szentháromság, az utolsó ítélet, a halottak feltámadása mind hamis hit, nem keresztény hit, ha nem fogadjuk el agyúttal Krisztus megváltó halálának tanát is. Az elfogadás feltételezi viszont rajta kívül más nagy evangéliumi igazságok elismerését; magában foglalja a Krisztus igaz istenségében való hitet, valóságos megtestesülésének és az ember természettől vétkes voltának hitét; és előkészíti az utat a szent eucharishtiában való hitre, amelyben Ő, kit annak idején keresztre feszítettek, valóságosan és ténylegesen, testével és vérével örökre lelkünknek és testünknek adatik...

Nem kell azt képzelni, hogy mivel a Kereszt tanítása elszomorít, az Evangélium ezért szomorú vallás. A Zsoltáros azt mondja: „*Akik könnyekkel vetnek, örömmel aratnak*” (125,5) és Urunk így szól: „*Akik szomorkodnak, vigasztalást nyernek*”.

... Csak azt tiltja meg részünkre, hogy az élvezettel *kezdjük*. Csak ezt mondja: **ha örömmel kezditek, kinnal fogjátok végezni.** Ez azt hagyja meg nekünk, hogy Krisztus Keresztjével kell kezdenünk, és ebben a kereszthen kezdetben szomorúságot érzünk, de egy idő után ebből a szomorúságból öröm és vigasz támad.

Ez a Kereszt szomorúságra, bánatra, megalázkodásra, imára, böjtölésre indít; szomorkodni fogunk bűneink miatt, szomorkodni Krisztus szenvedése miatt; de mindezen szomorúságnak nemcsak vége lesz, hanem örömmé fog átalakulni, mely sokkal nagyobb minden örömnél, amit a világ adhat...

Üdvözítőnk ezt mondja tanítványainak: „*Ti most szomorkodtok, de majd viszontlátlak titeket, akkor örülni fog szívetek és örömtöket senki sem veszi el tőletek*” (Jn 16,22)... „*Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek. Én nem úgy adom nektek, mint a világ adja*” (Jn 14,27), és Szent Pál ezt mondja: „*Az érzéki ember nem fogja föl, ami Isten Lelkéből ered. Oktalanságnak tűnik fel neki, s nem képes megérteni, hogy lelkileg kell azt elbírálni.*” „*Szem nem látta fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt*” (1 Kor 2. 14,9).

... És így van ez, e világra is tekintve, annak minden élvezetével, amik csak csalódások. **Ne akarjunk bízni bennük, ne akarjunk a szívünkkel rajta csüggeni, ne akarjuk azzal kezdeni.** Kezdjük meg hittel, kezdjük meg Krisztussal, kezdjük meg az Ő keresztjével és önmegalázkodással, amire oktat. Mindenekelőtt Hozzá vonzódjunk, aki felemeltetett, hogy így Ő önmagával együtt bőkezűen mindent adhasson nekünk.

„Tekintsünk először Isten országára és az Ő igazságosságára”, és akkor a világ minden dolgai „mellé adatnak nekünk”.

Csak azok képesek igazában örülni e világnak, akik a láthatatlan világgal kelnek. Csak azok évezik, akik tartózkodnak előbb tőle. Csak azok lakomázhatnak igazán, akik böjtöltek előbb; **csak azok képesek élni e világgal, akik megtanultak vissza nem élni vele; csak azok kapják örökül, akik e jövődő világ árnyékának tekintik és akik lemondanak róla a jövődő világért.**

(John Henry Newman: „Newman breviárium” c. könyvből
részletek/ fordította Salacz Gábor 1977. kiadás)

FVR REGULA 6. pont: (16 oldal)

A keresztség által, amelyben Krisztussal együtt eltemetkeztek és feltámadtak, az Egyház élő tagjaivá lesznek és fogadalmuk révén most még szorosabban kapcsolódnak hozzá. Életükkel és szavukkal Krisztust hirdetve úgy járjanak az emberek között, mint küldetésének tanúi és eszközei.

Szent Ferentől indítatva és vele együtt az Egyház újjáépítésére kaptak meghívást. Ezért elkötelezik magukat, hogy teljes egységben élnek a pápával, a püspökökkel, a papokkal, a bizalom szellemétől áthatott olyan dialógusban, amely nyitva áll apostoli kezdeményezésekre.

... ” Szent Ferenc határozott kívánsága: a pápa, a püspök iránti feltétlen engedelmesség, és az egyházmegyes papság iránti tisztelet. Szent Ferenc még egy plébánostól is mindig engedélyt kért, hogy prédikálhasson, pedig egyszer s mindenkorra megkapta rá a jogot a pápától. Ezért sem megengedhető, hogy egy ferences – legyen első, második vagy világi rendi – lenézően vagy tiszteletlenül beszéljen a püspökökről, papokról, mintha fölöttük állna vagy kívülálló lenne. Amikor pedig akár II. János Pál, akár XVI. Benedek, akár Ferenc pápa mond valamit, kiad egy enciklikát vagy ír egy könyvet, arra nekünk nagyon figyelniük kell. „

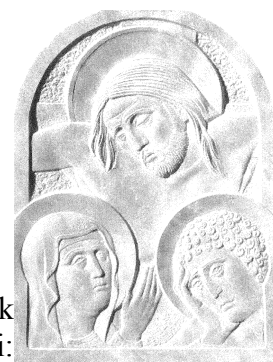
(Barsi Balázs ofm: „Új lendület” c. kiadványából, 24 old.)

Dr. Bolberitz Pál:

SORSKÖZÖSSÉG KRISZTUSSAL

Lukács evangéliumában, ahol az Úr Jézus pusztai megkísértésének történetét olvassuk, a szerző megjegyzi: „**A sátán egy időre elhagyta Jézust.**” Egyes szentírás-magyarázók joggal feltételezik, hogy ez az „egy időre” kifejezés azt jelenti: haláltusájáig. Hiszen a sátán nem ismerve Jézus Isten-emberi természetét úgy gondolhatta, hogy még ebben a nehéz, kiszolgáltatott helyzetben, a haláltusában, ahol az emberi gyengeség csúcspontjához jut, még egyszer megkísértheti őt, és tán eltántoríthatja eredeti küldetésétől. Az Úr Jézus ennek a kísértésnek áll ellen, amikor végső kijelentéseiben „hitelesíti” azt, hogy ő **az Isten eredeti szándéka szerinti messiási küldetésének tett eleget.**

... Az Úr Jézus tudatosan vállalta ezt az *áldozatot*. Beteljesedett személyében a „**Szenvedő Isten szolgájáról**” szóló messiási jóvendülés. Épp azért király, épp azért király, mert nem

emberi módon az. **Királysága és uralma rejtett, de a benne hívők megtapasztalják** és majd a világ végezetén, a történelem ítéletekor ez még a hitetlenek számára is világossá lesz. Akkor már a hit nem erény, hiszen már a hitetleneknek is hinniük „kell”. Ott már a hit igazolt tudássá válik.

... Máté evangelista említi, hogy délben a hatodik órától a kilencedik óráig (a mi időszámításunk szerint délben tizenkettőtől délután háromig) elsötétült a föld, pedig akkor épp delelt a Nap. **A próféták megjövendölik, hogy „azon a napon” majd Isten sötétséget hoz a földre és sötétségben fog megnyilvánulni ítélete.**

„A sziklák megrepednek”, a „sírok megnyílnak” Jeruzsálemben, az ószövetségi „igazak föltámadnak halottaikból” és „megjelennek Jeruzsálem utcáin”. Ez mind azt jelzi, hogy az **Úr Jézus Krisztus halálával elhozta a föltámadás lehetőségét, vagyis a mennyei Atya elfogadta áldozatát.** A végidők jele a halottak föltámadása is, és amint Dániel próféta jövendöli, amiként az igazak föltámadnak és üdvözülnek, a gonoszok is föltámadnak és elkárhoznak... Tehát Jézus mintegy „rehabilitálja” az ószövetségi kinyilatkoztatást, ami az ő korában eltorzult. Következésképp az ószövetség nem áll ellentétben az újszövetséggel, hanem egymásra rétegződő, *egymást kiegészítő* kinyilatkoztatásról van itt szó. Az ószövetség – amint Pál apostol is írja a Galatákhöz írt levelében - „nevelőnk” volt **Krisztusra.** Ám az újszövetségi üdvrendet nem lehet az ószövetségi előzetek nélkül megérteni. Hiszen az **ószövetség volt az út az újszövetséghez.** Csakhogy az **ószövetség, újszövetség nélkül, befejezetlen.** Az a vallásos zsidók „tragédiája”, hogy befejezetlen kinyilatkoztatásban hisznek. Az ószövetségben minden a jövőre utal, de ez a jövő még nincs befejezve. Ami számunkra megadatott – akár zsidók vagyunk, akár pogányok –, nem más, mint **hinni Krisztusban mert ő maga a „befejezettség”, a teljesség.** Ez az, amiről azt írja János apostol, hogy „a győzelem, ami diadalt arat a világ felett, a mi hitünk.” Nekünk a hit által már megvan a bizonyosságunk, hogy a **győzelem már megszületett ott a Golgotán.**

Sok ember ezt nem érti, jóllehet „*van szemük, de nem látnak, van fülük, de nem hallanak*” és „*megkeményedett a szívük*”. Számukra csak az elfogadható, ami őket igazolja, ami az ő érdekeikbe és ismereteikbe „belevág”, mert ezzel a látszólagos biztonságuk és természetesen boldogságuk is állítólag biztosítva van.

Ám Isten a „**meglepetések**” Istene. **Ellentétekkkel „dolgozik”.** És pontosan azért erény a hit, mert az embernek a hit aktusában kell megtennie az első lépést, ami akárhányszor „**sötétbe ugrás**”. Ez **azt jelenti, hogy Isten kezébe helyezem életemet, kiszolgáltatom magamat neki és bízom** abban, amit a zsoltáros így fejez ki: az Úr ennek ellenére „*jó végre viszi utamat*”. Sajnos a legtöbb ember ezt az első lépést nem akarja megtenni. Ám Isten nem kényszeríti az embert hitre. Milyen bizalom, milyen szeretet lenne az, amit kikényszerítettek belőlünk. Csakhogy a **nem-hívó is felelős Isten előtt hitetlenségéért.** Minden ember képes a hitre. Minden ember meg van váltva még akkor is, ha ezt elutasítja. Krisztus megváltó művének kisugárzása egyetemes mind térben, mind időben, jóllehet csak a keresztségben és a hit megvallása során válik „konkrétá”. **Ha tehát valaki a fölkínált kegyelmet visszautasítja, felelős ezért.**

Láthatjuk, hogy az emberek – akárcsak Jézus kortársai – nem fogták fel a *kereszt titkát.* Pál apostol szépen ír erről az első korintusi levélben: „*A kereszt a zsidóknak botrány, a pogányoknak oktalanság, de nekünk, akik hívők vagyunk, akár zsidók, akár görögök, a kereszt Isten ereje és bölcsessége*”.

Az emberi lélek három módon áll hozzá a hit kérdéséhez: Az első fokozat, amikor az ember az „*első naivitás*” állapotában van, ami azt jelenti, hogy az ember még olyan tudati állapotban él, mint a gyermek, aki igaznak fogadja el a meséket és nem arra figyel, hogy a mesében mi az, ami megtörtént, vagy megtörténhet, hanem a mese mondanivalója, életbölcessége fontos a számára. Van aztán egy végső állapot – ahová nagyon sokan el sem jutnak – s ezt nevezik „*második naivitásnak*”. Ez az idős, érett ember bölcsessége, aki már Szókratésszel tudja, hogy „milyen keveset tud” és a „tudós tudatlanság” állapotában van. Az emberek túlnyomó többsége a hit szempontjából a „*kettő között*”

helyezkedik el. Ezek a félművelt emberek vagy szakbarbárok, akik úgy gondolják, hogy azért, mert valamiben – egy bizonyos élettapasztalatban, bizonyos szakterületen – eléggé járatosak, akkor annak módszerét kiterjeszthetik minden ismeretre, minden megismerésre és ennek alapján joggal általánosíthatnak. Ez az embertípus így beszél: „**Nekem az egyház ne magyarázzon, engem a papok ne tanítsanak!**”. Az emberek túlnyomó többsége – legalábbis az európai országokban és főleg hazánkban -ehhez a csoporthoz tartozik. *Az ilyen emberek gyakorlatilag hitetlenek, még hogyha esetleg családi hagyományból el is mennek a nagyszombati feltámadási körmenetre vagy az éjjeli misére. ...*

Van aztán olyan ember is, aki hajlandó arra, hogy az isteni kinyilatkoztatást úgy értelmezze, hogy **kiragad belőle bizonyos eseményeket és idézeteket**, feltéve ha ez „belefér” az ő rendszerébe és egyben őt is igazolja. Ilyenek a *szejtások*, de bizonyos értelemben még a *filozófusok körében is* előfordul ez a jelenség.

... **Isten bölcsességét** Pál apostol csodálatosan megvilágítja annak bemutatásával, hogy amikor az **Úr Jézus Krisztus** átéli a teljes elhagyatottságot, akkor mintegy **sorsközösséget vállal velünk**, emberekkel. Pál apostol ezt így fogalmazza meg: „*Jézus, aki bűn nélkül való volt, mégis vállalta a bűnös test sorsát, hogy ezzel az isteni irgalmasságot kieszközölje számunkra.*” A „test” szó az újszövetségben az ember esetleges, teremtett, kiszolgáltatott állapotát fejezi ki, és ezt az állapotot az Úr Jézus földi életében magára vállalta. Tehát ő, a bűnt kivéve, mindenben olyan lett, mint az ember. *A test a bűn következményeit hordozza magán, ezért szenvedhet, lehet beteg, fáradt, továbbá meg is halhat. Ki van szolgáltatva az emberi rosszindulatnak, igazságtalanságnak, rágalmazásnak, esetlegességeknek, és szorongásnak.* Az Úr Jézus ezeket mind tudatosan magára vállalja azért, hogy az emberrel **sorsközösségben lehessen**. Szolidáris lett velünk, akik a bűn testében élünk itt a földön. E szolidaritás csúcsa, amikor így szól: „*Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?*” De még itt is győz alapvető bizalma a mennyei Atya iránt, hiszen „*én Istenem*”-nek nevezi őt.

... Az Úr Jézus egészen „*kiüresítette*” önmagát a keresztfán. Tehát még abban is szolidáris lett velünk, hogy átélte a mi halálunkat, az elhagyottsági érzést és kiszolgáltatottságot.

... És ezután mondja ki az Üdvözítő a lényegét: „*Atyám, kezdedbe ajánlom lelkemet*”. Ez ismét a szenvedő Isten szolgálja, aki a mennyei Atya akaratát elfogadja és **ebben példát mutat az emberiségnek**. **Ez az Isten örök elgondolása szerinti üdvösség és boldogság útja**. Jézus küldetése nem más, mint a mennyei Atya akaratának elfogadása és az eszerint való élet. János evangéliuma végig ebből a szempontból vizsgálja Jézus életét és működését. Jézus mondja: „*Azért jöttem, hogy mennyei Atya akaratát teljesítsem*” .

... **Mit jelent a megváltás?** A megváltás azt jelenti, hogy az igazságosság megbillent mérlege egyensúlyba állt Isten és ember között. *A mennyei Atya „lemondott”* atyai szeretetéről, atyai érzéseiről és *egyszülött Fiát adta áldozatul értünk, hogy kiengesztelődhessék az emberi nemmel*. **A mennyei Atya oldaláról indult tehát ki a közeledés az emberiség felé, mivel mi nem tudtunk volna a magunk erejéből „fölemelkedni” Istenhez. Az ember ugyanis nem tudja önmagát megváltani.** A történelemben minden Isten-nélküli megváltási koncepció előbb-utóbb csődöt mond.

A megoldás csak az lehet, hogy el kell fogadnunk Isten kegyelmi közeledését. Ábrahám lemondott atyai érzéseiről és Isten iránti tiszteletének, szeretetének jeléül egyetlen fiát, Izsákot kész volt föláldozni. Nagyobb értéknek tartotta Isten imáadását, mint a maga atyai érzéseit. Isten nem fogadta el tőle az „*emberáldozatot*”, mert elég volt számára az **áldozati lelkület**.

... Az Isten dicsősége a hívők számára most is megnyilvánul, az utolsó ítéleten pedig mindenki számára nyilvánvaló lesz. *A föltámadt Krisztus* megjelenései Isten dicsőségét reprezentálták. **Ugyancsak Isten dicsőségének megnyilvánulása az Úr Jézus jelenléte az Oltáriszentségben.** Isten dicsőségének jelen-valósága lehet az is, ha valaki képes Krisztusért „*keresztre feszíteni magát*” a világnak, amint Pál apostol írja. „*Krisztussal keresztre vagyok feszítve a világ számára, a világ pedig az én számomra*”: „*Számomra az élet Krisztus és a halál pedig*

nyereség.”

... **Ha Krisztussal sorsközösséget vállaltunk a kereszthordozásában, akkor majd sorstársai leszünk dicsőségének is a föltámadásban.** *De előbb szenvednünk kell, hogy vele együtt fel is támadjunk” - mondja Szent Pál apostol. ... Ha így élünk, mi is elmondhatjuk életünkről, hogy „beteljesedett”.*

... **Mindegyikünknek megvan a maga Golgotája a mindennapi kötelességteljesítés áldozataiban.** *Mennyei Atyánk egyedül örök üdvösségünket nézi és ebből a szempontból visel gondot reánk.* Természetes, hogy az egyház küzd minden szenvedés ellen. Igyekszik segíteni a nyomorultakat, kiáll az üldözöttekért, tanítja a tudatlanokat. Az egyház azonban sohasem volt idealista, hanem mindig realista talajon állt. ... Nem kétséges, hogy a jobb létre folyvást törekedni fontos dolog, de azt is tudni kell, hogy *mindig lesz irigység, önzés és féltékenység az emberek között.* Már pusztán azzal, hogy két ember személyi mivoltában különbözik egymástól, elvileg „adva van” annak lehetősége, hogy nem értenek egyet, s ebből nézeteltérés, feszültség fakadhat. Tehát *boldogtalanság mindig lesz a földön...*

Tudjuk, hogy **a kereszthordozás nemcsak szenvedés, hanem engesztelő áldozat is lehet, ami bennünket Krisztushoz hasonlóvá tesz és megnemesít.** Az az áldozat, ami önmegtagadással jár, tudatosítja bennünk, hogy relativizálnunk kell a mulandó földi élet értékeit, mert a jelenlegi nem a „végső” állapot. *A halál utáni örök élet a végső állapot.*

Ha úgy hordozzuk Krisztus keresztségét, hogy a keresztszámunkra nem „botrány”, hanem az üdvösség jele, akkor már tudatosan is mondjuk, hogy mi krisztusiak, azaz keresztények vagyunk. **A keresztény szóban benne van a „kereszt” is.** *Öntudatosan viseljük és hordozzuk a keresztet, nemcsak nyakunkon, hanem vállunkon is.* De leginkább és legnagyobb örömmel azt a keresztet, amit maga az Úr helyez a vállunkra és nem azt, amit mi saját bűneinkkel annak következményeként „faragtunk” magunkat. *Az a kereszt, amit az Úr tesz a vállunkra, jó teher, mert hordozásához ő ad erőt és kegyelmet, hogy üdvösségünk eszközét felismerhessük benne.*

Van az esztergomi papnevelő intézet folyosója végén egy szép régi kereszt és latinul ez van ráírva: „*Sic Deus dilexit*”: **így szeretett az Isten. Ha felismertük, hogy bennünket is „így szeret az Isten”, akkor már jó úton haladunk a föltámadás felé.**

(Dr. Bolberitz Pál: „Sorsközösség Krisztussal” c. könyvéből részletek)

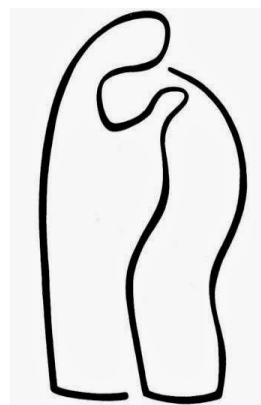
Karl Rahner:

Én hiszem, Uram, hogy a halálból élet fakad.
Együtt akarom szenvedni minden testvéremmel és
nővéremmel a lét súlyos sötétségét, mert tudom:
a sötétségnek a pirkadata az a szeretet,
amely vállalta veled a keresztet.

Átvert szívű Jézus ! Én is átvert szívű ember vagyok:
törként jár át az élet Isten-nélkülisége, szánalmas,
mélyen kérdéses önmagam megtapasztalása,
közeledéseim viszonzatlansága,
igyekvéseim sikertelensége.

De saját átvert szívemben rátalálok valódi önmagamra és
lelkem legmélyebb sebeiben ráismerek a te vonásaidra.

És abban remélek, hogy átvert nyitott szívem
Szentlelked templomának nyitott kapuja lehet,
ahol bárki rátalálhat bennem egy hívő,
remélő és szerető embertestvérré.

(Kat.Kincses Kalend. 1998. 105. old)

Heinz Perne:

KISÉRTÉSEK A SIVATAGBAN

Jézusnak az ördögtől való háromszori megkísértése a sivatagban eleven képet ad arról, mi lehet végzetes a *magányos ember számára*.

„A kő váljék kenyérré!”

Ismerek két kardos nyugdíjas hölgyet, akik állandóan utaznak. Róma, Izrael, Lourdes, India, a Karib-tenger... Mindezt már látták. Az utazás kétségtelenül nagyszerű időtöltés. A két hölgy azonban sosem mesél arról, hogy mit láttak és éltek át. Sosem részesítenek senkit a világ szépségéből. Utazásuk végül is menekülés a magánytól, hiszen a nagyvilág szépségének bő választékát be sem veszik igazán a szívükbe, különben továbbadnák. *Kő a kenyér helyett!*

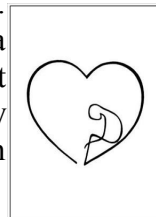
Egy másik hölgy, aki hét éve nyugdíjas, megmutatta a gyógyszer-szekrényét, és ezt mondta: „Kilencvenhét különféle gyógyszert kellett már szednem.” Tabletták, porok és kapszulák, gyógyszer. *Kő a kenyér helyett!*

Egy pohár bor olyan, mint egy nyaláb napsugár, mondják. Egy pohárka likőr, egy konyak vagy pálinka jót tesz, még orvosság is lehet. Ha azonban azért iszom, hogy feledjek, végül szakadéknyi úr marad előttem. *Kő a kenyér helyett!*

Eloolvasni egy könnyed regényt bizonyára csodaszép dolog. De csak abból élni, amit a színes magazinok és a tévéprogramok hoznak a házhoz... *Kő a kenyér helyett!*

A sátán a templom párkányára állított Jézust, és azt mondta: „Vesd le magad innét!”

Mindannyian tapsolni fognak neked! És angyalok hordoznak majd, nehogy kőbe üsd a lábad!” Micsoda nevetséges érvényesülni akarás jelentkezik sokszor idős és magányos embereknél! Mindenáron fel akarnak tűnni. Ezért hengegnek mindennel, amijük volt vagy még van. Azt mesélik, mi mindent teljesítettek, és ki mindenki járt hozzájuk. Dicsekszenek a drága bútorral, eredeti szőnyegekkel és ékszerrel, távoli utazásokról hozott emléktárgyakkal. A *bizonyítani akarás mániája*. Az ilyen ember már nem látja, hogy mások is élnek körülötte; képtelenné válik arra, hogy saját életére viszonylagosan tekintsen. A világ én vagyok! És így egyedül marad „*elefántcsonttornyában*”.

Egy ünnepségen találkoztam egy professzorral, akinek már sok hallgatója volt, már maguk is tanárok lettek, és sokat köszönhetek az idős úrnak. Nem sokkal találkozásunk előtt olvasott rólam és munkámról az újságban. Pezsgőspohárral a kezében, ingadozó léptekkel közeledett hozzám, és akadozó nyelvvvel mondta: „Ha csak egyszer úgy lennék az újságban, mint te, milyen boldog is lennék.” *Téves bizonyítani akarás és a tekintély túlzott hajhászása is magányba sodor*. Végül az alkohol az egyetlen „barát”.

A sátán fölvezette Jézust egy magas hegyre, felvonultatta szeme előtt a földkerekség minden országát és azt mondta: „Ha leborulva hódolsz előttem, ez mind a tied lesz.”

A magányos ember eljuthat odáig, hogy önmagát imádja, csak magára gondol, arra amije van és amit tud, és mit kellene tenniük másoknak, akik hálával tartoznak neki. *Nincs magányosabb ember annál, aki csak magára gondol*. - Az ilyen önimádat része a féltékenység is; amikor azt hiszi az ember, hogy mindennek körülötte kell forognia. Gyanakszik az aggok otthonában a nővérré vagy a házmesterre, ha hosszabban beszélget valaki mással, vagy a szomszéd szobájában tartózkodik.

Ezekkel a viselkedési módokkal nem lehet kibírni a sivatagot. Felmerül hát a kérdés: Vezetnek-e pozitív utak a magányból oly módon, hogy vigasszal telt magánnyá legyen? Egészen biztosan.

Miután Jézus ellenállt a sátán kísértésének, mint írva van „angyalok jöttek a szolgálatára”.

Egy zsidó szólás szerint: „Az angyalt általában csak akkor ismeri fel az ember, amikor már távozott”. Ami azt jelenti: a jelentéktelenben rejlik a nagy és az értékes, ott várnak ránk az „angyalok”. És tulajdonképpen apróságok töltik ki magányunkat, azok szabadíthatnak meg az úrtól és egyedüllétől.

(Heinz Perne: „Megvigasztalt magány” c. könyvéből, ford. Pálics Márta)

Bagyinszki Ágoston OFM

„ ... mert úgy szerette Isten a világot... ”

Jézus az utolsó vacsorán adja szeretetének legnagyobb jelét nekünk. Jelet kapunk, amellyel nem lehet betelnünk! Jelet ad nekünk amely jelben velünk marad a világ végezetéig! A szeretet jelét kapjuk: és ez az ő szeretete hozott nekünk megváltást a szenvedés kereszttúján áthaladva. Jelet kapunk: és Jézus ebben a jelben akarja összesűríteni istenemeri élete egész értelmét, hogy az értelmet szomjazó ember odataláljon a Forráshoz. Ha nem kaptunk volna jelet, azt hihetnénk, hogy ott – kétezer év távolában – valaki közülünk tehetetlenül sodródik a történelem tragikus kényszerpályáinak egyikén. Azonban ez a jel arról üzen, hogy ott és akkor a megváltó szeretet volt jelen és lépett be egyszer s mindenkorra a történelembe.

Jézus utolsó pészach-vacsorája lett a jel, amely értelmezi Nagypénteket, értelmezi a történelmet és az életünket. Mi történt ezen a vacsorán? Jézus és apostolai, mint egy család asztalhoz ültek. Jézus a családfő, a vendéglátó. Ő az úr, de úgy, hogy mindenkinek szolgálja (és ennek jeleként megmossa tanítványai lábát). Ő már tudja, hogy most van itt az óra, amikor életét adja váltságul sokakért, mindenkiért. A vacsora során Jézus beszélt övéinek az Atya akarataról, az ő saját szeretetéről, és **meghagyta nekik, hogy szeressék egymást.** Az utolsó vacsora csúcspontja azoknak az ebédeknek és vacsoráknak, amelyeket Jézus elköltött az emberekkel nyilvános életében. Ezeknek az étkezéseknek üdvösségi értelmük van. Jézus biztosan sok mindenről beszélt tanítványainak e vacsorán (ahogy János evangéliuma ennek emlékét őrzi): de az, ami a tanítványok emlékezetébe kitörölhetetlenül belevésődött, az Jézusnak a vacsora elején és végén végzett két gesztusa és az azokat kísérő szavak voltak.

E gesztust, e szavakat soha el nem felejtették; sőt a tanítványok és valamennyi keresztény közösség újra és újra elismételték azokat, és ismétlik a mai napig. Négyyszer is lejegyezték ezt az eseményt a Szentírásban (1Kor 11,23-25; Lk 22,14-20; Mk 14,22-25; Mt 26,26-29). Jézus cselekedete a kenyérral és borral csúcspont az általa teremtett földi asztalközösség életében, és forrás a feltámadása utáni asztalközösség számára. **Jézus önjándékozó gesztusa szeretetközösséget teremtő jellé lesz, valóságos feltámadott jelenlétet hordozó jellé lesz, minden idők embere számára.** Egyedül Jézus adhatott és adott ilyen élő emléket magáról: *teljes önmagát, mindenkinek, isteni találékonysággal, tapintatosan.*

Assisi Szent Ferenc e titkot megsejtve elragadtatott szavakkal ünnepel:

„Rettegjen minden ember, reszkessen az egész világ, és örömtől repessen az ég, midőn az oltáron a pap kezében nyugszik Krisztus, az élő Isten Fia. Ó, csodálatra méltó nagyság és bámulandó méltóság! Ó, fölséges alázatosság! Ó, alázatos fölség, hogy a világegyetem Ura, Istene és az Isten Fia annyira megalázza magát, hogy üdvösségünkért a kenyér szerény színe alá rejtezik. Lássátok meg, testvéreim, Isten alázatosságát és öntsétek ki szíveteket előtte. Alázzátok meg magatokat, hogy felmagasztaltassatok általa. Semmit se tartsatok tehát vissza magatokból, hogy egészen magához fogadjon benneteket az, aki egészen odaadja magát értetek „ (LRend 26-29).

Assisi Szent Ferenc a halála előtt az utolsó vacsoráról szóló beszámolót olvastatja fel János evangéliumából, mert saját életét is az Eucharisztia titkával szeretné összeforrvá látni. Ferenc jó érzéssel tudja, hogy itt kell keresni a megtérés keskeny útját.

Ferenc életrajzírói szerint eucharisztikus ember, ezért azokkal a fogalmakkal lehet őt a legjobban jellemezni, amelyek az „*eucharisztia*” szó gyökerét jelentő görög *charis* szóban benne foglaltatnak: **öröm, jókedv, szeretetreméltóság, kegyelem, hálaadás.** Ilyen eucharisztikus megtérést adjon nekünk is az Úr 2016. Nagyböjtjén-Húsvétján, és egész életünkre ! Ámen.

(fr. Bagyinszki Ágoston OFM: Pesti Ferences Hírlevél II.évf.14.sz)

Szent-Gály Kata:

KERESZTÚTON

Tudsz-e úgy szeretni, ahogy én szerettem...?
Reszketni, remegni az Olajfa-kertben...?
Elhagyatva lenni, egyedül a bűnnel...?
Szemben a Halállal, szemben a közönnyel...?

Tudsz-e úgy szeretni, ahogy én szeretlek...?
Tudsz-e túrni értem, hordani keresztet...?
Roskadva, remegve, föl, egész a célig...?
Akkor is, ha szíved ezer sebből vérzik...?

Adnád-e kezedet szorító kötélnek...?
Arcodat a gúnynak, lenéző köpésnek...?
Tudsz-e mellém állni fojtogató csendben...?
Az ostorozásnál eltakarnál engem...?

Tudod-e karodat szélesre kitárni...?
Az egész világért áldozattá válni...?
És tudsz-e pihenni úgy a kereszten,
hogy örvendezz rajta: mindig ezt kerestem...?

Tudsz-e mellém hágni...? A helyembe lépni...?
Magadat feledve életemet élni...?
Egészen eltűnni, elmerülni bennem...?
Tudsz-e úgy szeretni, ahogy én szerettem...?

*A Ferences Világi Rend Képzési levele. Megjelenik kéthavonta.
„Ingyen kaptátok, ingyen adjátok.”
Kiadja a FVR Országos Tanácsa belső használatra.
1024 Budapest, Rómer Flóris u. 4.
Összeállította: Hammer Péterné Katalin FVR*